

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΡΙΠΟΛΗΣ
ARCHAEOLOGICAL
MUSEUM OF TRIPOLIS

ΑΡΚΑΔΙΑ / ARKADIA

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Τρίπολης περιλαμβάνει στις πλούσιες συλλογές του εκθέματα από όλη την Αρκαδία, μέσα από τα οποία ο επισκέπτης μπορεί να γνωρίσει την ιστορική διαδρομή αυτής της γεωγραφικής ενότητας από τα πρώτα ίχνη ανθρώπινης παρουσίας έως την ύστερη αρχαιότητα.

Το διώροφο κτήριο, στο οποίο στεγάζεται το Μουσείο, προοριζόταν αρχικά για νοσοκομείο της πόλης χάρη στις προσπάθειες που ξεκίνησε η μοναχή Αναστασία Δεμέστιχα τη δεκαετία του 1870. Σε σχέδια του αρχιτέκτονα Ε. Ziller, ξεκίνησε τη λειτουργία του το 1913 και 70 χρόνια αργότερα παραχωρήθηκε στο Υπουργείο Πολιτισμού, για να εγκαινιαστεί ως Παναρκαδικό Αρχαιολογικό Μουσείο το 1986.

Τοποθετημένη πλησίον της εισόδου του Μουσείου καλωσορίζει τον επισκέπτη η επιτύμβια στήλη γυναίκας, του Ιου αι. π.Χ.-Ιου αι. μ.Χ., με την εμβληματική επιγραφή: *Αρκαδία / χαιρε*. Απέναντι από το εκδοτήριο εισιτηρίων εκτίθεται ενεπίγραφη στήλη από τη Θέλπουσα, αρχαία πόλη στη βορειοδυτική Αρκαδία, η οποία διασώζει τμήμα από το περίφημο αγορανομικό διάταγμα (301 μ.Χ.) του Ρωμαίου αυτοκράτορα Διοκλητιανού με τις ανώτατες επιτρεπόμενες τιμές των προϊόντων, το οποίο κυκλοφόρησε σε όλη την αυτοκρατορία.

Η περιήγηση στον όροφο ξεκινά από την **Αίθουσα 1**, όπου δεσπόζει το ακέφαλο καθιστό άγαλμα θεάς από την Ασέα – αρχαία πόλη της κεντρικής Αρκαδίας – του β' μισού του 6ου αι. π.Χ., ένα από τα πρωιμότερα δείγματα μνημειακής γλυπτικής σε λίθο από την Αρκαδία. Η **Αίθουσα 2**, των προϊστορικών συλλογών, περιλαμβάνει δύο ενότητες: από τη μια, παρουσιάζεται ο παλαιότερος γνωστός οχυρωμένος οικισμός της Αρκαδίας που ανεσκάφη στο λόφο Σφακοβούνι κοντά στη Βυτίνα Γορτυνίας, χαρακτηριστικό παράδειγμα πρώιμης πολεοδομικής οργάνωσης με συνεχή διάρκεια ζωής από την ύστερη νεολιθική περίοδο (4000 π.Χ.) έως και τα τέλη της προϊστορικής εποχής (περί το 1100 π.Χ.)· το υπόλοιπο τμήμα είναι αφιερωμένο στο μυκηναϊκό νεκροταφείο του Παλαιοκάστρου, ενός μικρού χωριού της νοτιοδυτικής Γορτυνίας, με μια πλούσια συλλογή από ψευδόστομους αμφορείς, κύλικες, αλάβαστρα και άλλους τύπους αγγείων του 12ου αι. π.Χ. Στην **Αίθουσα 3** ξεχωρίζουν οι δύο ευμεγέθεις κρατήρες – επιτάφια σήματα του 8ου αι. π.Χ. από το νεκροταφείο γεωμετρικών χρόνων στη Μηλιά Μαντινείας, σε μικρή απόσταση βόρεια της Τρίπολης. Τα λίθινα και πήλινα εκθέματα στις **Αίθουσες 4 έως 7** και στο **Διάδρομο II** προέρχονται κατά κύριο λόγο από τη Μαντίνεια και την Τεγέα, τις δύο ισχυρές πόλεις της ανατολικής Αρκαδίας, και από τη Μεγαλόπολη, τη νέα πρωτεύουσα των Αρκάδων, που ιδρύθηκε το 370 π.Χ. Ξεχωρίζουν τα τρία ξύ-

λινα αγγεία του 3ου αι. π.Χ., στην **Αίθουσα 6**, που χρησίμευσαν για μεταγγίσεις υγρών. Διαμέσου του **Διαδρόμου Ι**, προσεγγίζει κανείς την **Αίθουσα 9**, όπου παρουσιάζεται μία μικρή μόνο συλλογή από τον πλούτο και την ποικιλία των αφιερωμάτων στα αρχαία αρκαδικά ιερά. Αξίζει να μνημονευθούν τα πήλινα γυναικεία ειδώλια του β' μισού του 6ου αι. π.Χ. από το ιερό μιας χθόνιας θεάς της βλάστησης στο λόφο Γκορτσούλι της Μαντινείας. Η περιήγηση στον όροφο του Μουσείου ολοκληρώνεται με την επίσκεψη στην **Αίθουσα 8**, όπου έχει κανείς τη δυνατότητα να παρατηρήσει αξιόλογα έργα μεταλλοτεχνίας κλασικών και ελληνιστικών χρόνων, και στην **Αίθουσα 9** με δημιουργίες γλυπτικής κλασικών, ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων.

Η εσωτερική κλίμακα οδηγεί στον ισόγειο εκθεσιακό χώρο του Μουσείου, ο οποίος περιλαμβάνει αρχικά την **Αίθουσα 14** με συμπληρωματικό αρχαιολογικό υλικό από το μυκηναϊκό νεκροταφείο του Παλαιοκάστρου. Από τις **Αίθουσες 11** και **12** με τα πήλινα αγγεία καθημερινής χρήσης, που χρονολογούνται στους ρωμαϊκούς χρόνους και προέρχονται από ανασκαφές σε αρχαία πηγάδια της περιοχής της Μεγαλόπολης, οδηγείται κανείς στην **Αίθουσα 13**, όπου μπορεί να θαυμάσει ένα μικρό μόνο μέρος από την πλουσιότητα συλλογή πορτρέτων και αναγλύφων που περισυνελέγησαν στην πρόσφατη ανασκαφή του εντυπωσιακού κτηριακού συγκροτήματος ρωμαϊκών χρόνων κοντά στο φημισμένο μοναστήρι της Λουκούς στη Βόρεια Κυνουρία. Ο χώρος έχει ταυτιστεί με την έπαυλη του Ηρώδη του Αττικού, του Αθηναίου μαικήνα, φιλοσόφου και επιχειρηματία του 2ου αι. μ.Χ., ο οποίος διατηρούσε στενούς δεσμούς με την αυτοκρατορική αυλή της Ρώμης. Διαμέσου του **Διαδρόμου ΙΙΙ**, ο επισκέπτης προσεγγίζει τις **Αίθουσες 15** και **16** για να ενημερωθεί σχετικά με τη νομισματοκοπία των διαφόρων πόλεων της αρχαίας Αρκαδίας και των εμπορικών σχέσεων που αυτές είχαν αναπτύξει. Υλικό από παλαιότερες και νεότερες ανασκαφές από την επικράτεια της Τεγέας εκτίθεται στις **Αίθουσες 17** και **18**, όπως τα ερυθρόμορφα αγγεία του 5ου και 4ου αι. π.Χ. από την πόλη και τα πήλινα γυναικεία ειδώλια αρχαϊκών, κλασικών και ελληνιστικών χρόνων από τον Άγιο Σώστη. Από τα γλυπτά διαφόρων περιόδων στις **Αίθουσες 19** και **20** αξίζει να επισημανθούν το τμήμα γυναικείου κορμού με χιτώνα ψηλά ζωσμένο, του β' μισού του 4ου αι. π.Χ., το οποίο αποδίδεται στο άγαλμα της Υγείας που φιλοτέχνησε ο γλύπτης Σκόπας για το φημισμένο ναό της Αλέας Αθηνάς στην Τεγέα, και το εξαιρετικό γυναικείο πορτρέτο με την περίτεχνη κόμμωση του πρώιμου 2ου αι. μ.Χ. από το διάσημο ιερό της Δέσποινας στη Λυκόσουρα της νοτιοδυτικής Αρκαδίας.

The Archaeological Museum of Tripolis includes among its rich collections exhibits from all over Arkadia, through which visitors can become acquainted with the history of this region from the first traces of human presence down to Late Antiquity.

The two-storey building that now houses the Museum was initially intended to become the city's Hospital, thanks to efforts begun by the nun Anastasia Demesticha in the 1870s. Built according to the plans of architect E. Ziller, it began operation in 1913. After being ceded to the Ministry of Culture 70 years later, it was inaugurated as a Pan-Arkadian Archaeological Museum in 1986.

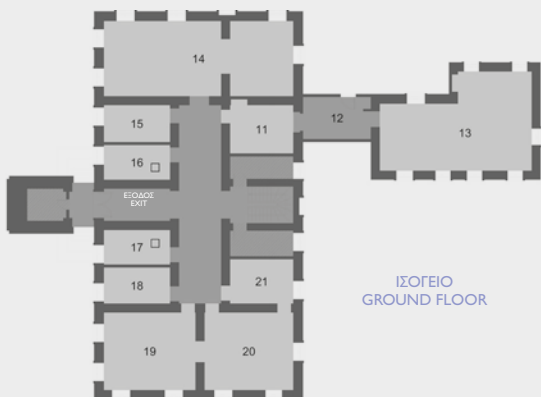
Beside the entrance to the Museum, a funerary stele of a woman (1st c. BC-1st c. AD) welcomes visitors with the emblematic inscription *Ἀρκαδία / χαῖρε* ("Arkadia, hail"). Across the ticket counter, there is an inscribed stele from Thelpousa, an ancient city in north-western Arkadia, which preserves a part of the famous Edict on Maximum Prices (AD 301) of the Roman Emperor Diocletian circulated throughout the Empire, containing the maximum allowable prices for goods.

The tour of the upper floor begins from **Gallery 1**, presided over by the headless seated statue of a goddess from Asea (2nd half of the 6th c. BC), an ancient city in central Arkadia. The statue is one of the earliest examples of monumental stone sculpture in Arkadia. **Gallery 2**, which contains the Prehistoric collections, has two sections: it presents the earliest known fortified settlement in Arkadia, excavated on the Sfakouvouni hill near Vytina, Gortynia. The settlement is a typical example of early urban organization, with a continuous life from the Late Neolithic (4000 BC) down to the end of the Prehistoric period (*ca.* 1100 BC). The rest of this part of the exhibition is devoted to the Mycenaean cemetery of Palaiokastros, a small village in south-western Gortynia, with a large collection of stirrup jars, kylikes, alabastra and other vase types of the 12th c. BC. In **Gallery 3**, two large kraters, grave markers of the 8th c. BC from the Geometric cemetery at Milia, Mantinea slightly north of Tripolis, may be singled out. The stone and clay exhibits in **Galleries 4-7** and **Corridor II** originate mostly from Mantinea and Tegea, two powerful cities in eastern Arkadia, and from Megalopolis, the

Arkadians' new capital founded in 370 BC. In **Gallery 6**, the three wooden vases of the 3rd c. BC used for transferring liquids may be singled out. **Corridor I** provides access to **Gallery 9**, where a small selection from a rich and varied group of votives at ancient Arkadian sanctuaries is presented. Here, the female terracotta figurines (2nd half of the 6th c. BC) from the sanctuary of a chthonian vegetation goddess on the hill of Gortsouli, Mantinea, are noteworthy. The tour of the Museum's upper floor is completed by a visit to **Gallery 8**, where one may view noteworthy works of Classical and Hellenistic metalwork, and **Gallery 9**, with its Classical, Hellenistic and Roman sculptures.

The interior staircase leads to the Museum's ground-level exhibition area, which includes **Gallery 14** containing complementary archaeological material from the Mycenaean cemetery at Palaiokastro. One proceeds through **Galleries II and I2** with their daily ware vases of the Roman period coming from excavations in ancient wells in the Megalopolis area to **Gallery I3**, where one may admire a few of the great number of portraits and reliefs collected during recent excavations of the impressive Roman building complex near the famous Loukou Monastery in northern Kynouria. The site has been identified with the villa of Herodes Atticus, the 2nd c. AD Athenian Maecenas, philosopher, and entrepreneur who maintained close ties with the Roman imperial court. **Corridor III** provides visitor access to **Galleries I5 and I6**, where visitors may learn more about the coinage of various cities in ancient Arkadia and the commercial relations these cities developed. Material from earlier as well as more recent excavations in the territory of Tegea is exhibited in **Galleries I7 and I8**, in addition to 5th and 4th c. BC red-figure vases from the city and Archaic, Classical, and Hellenistic female terracotta figurines from Agios Sostis. Among the sculpture dating to various periods in **Galleries I9 and 20**, it would be worth noting the part of a female torso with high-belted chiton (2nd half of the 4th c. BC), attributed to a statue of Hygieia created by the sculpture Scopas for the famous temple of Athena Alea at Tegea, and the exceptionally fine female portrait with elaborate hairstyle (early 2nd c. BC) from the famous sanctuary of Despoina at Lykosoura in south-western Arkadia.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΡΙΠΟΛΗΣ
ARCHAEOLOGICAL
MUSEUM OF TRIPOLIS

ΑΡΚΑΔΙΑ / ARKADIA

i T: 2710 242148

ΚΕΙΜΕΝΑ: ANNA ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΤΑΠ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ

TEXT: ANNA VASILIKI KARAPANAGIOTOU
TRANSLATION: D. BROWN -KAZAZIS
GENERAL SUPERVISION: ARF, PUBLICATIONS
DEPARTMENT

ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
MONUMENTS AND MUSEUMS OF GREECE
e-Ticketing system

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
HELLENIC REPUBLIC
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
Ministry of Culture and Sports

Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων
Archaeological Resources Fund

www.tap.gr